

آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

ماهنامه تشخیص آزمایشگاهی قصد دارد زین پس در هر شماره، صفحاتی از مجله را به آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های استان های مختلف اختصاص دهد. در این شماره مسوول اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز میهمان ماست که در ادامه می خوانید.

به وزارت علوم و آموزش عالی در تیر سال ۱۳۶۶ بوده است که به عنوان مهم ترین دانشگاه علوم پزشکی در خوزستان تصویب شد و یکی از مراکز مهم علوم پزشکی کشور است. دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور دارای ۷ معاونت است که شامل: غذا و دارو و درمان، آموزشی، بهداشتی، دانشجویی فرهنگی، پشتیبانی و تحقیقات و فناوری است و هم اکنون دارای ۲۱ شبکه بهداشت و درمان در شهرستان های مختلف، ۱۱ دانشکده، ۲۴ مرکز بهداشت شهرستان، ۳۰ بیمارستان و ۱۶ مرکز آموزش بهورزی است که به ارائه خدمات در سطح استان مشغول است.

*****

دکتر شهرام باقری مسوول اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز است. گفتنی است این اداره مسوولیت آزمایشگاه های اهواز و چند شهر دیگر از جمله مسجد سلیمان، ایزه، باغ ملک، سوسنگرد، اندیمشک و... را برعهده دارد.

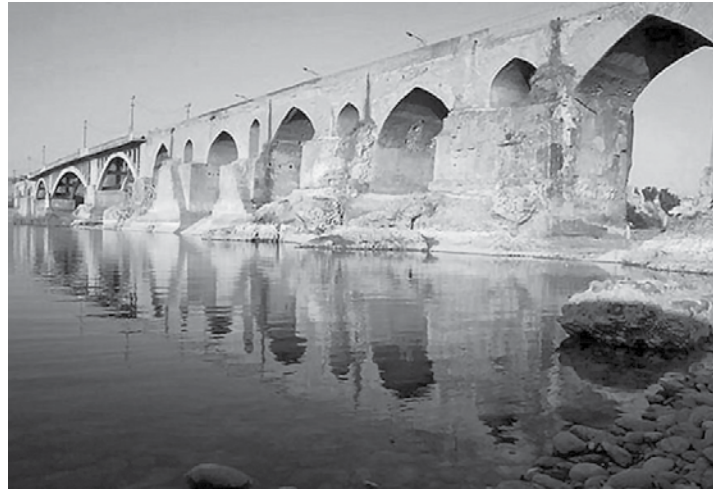
۵۰ درجه و ۳۹ دقیقه طول شرقی از نصفالنهار گرینویچ و ۲۹ درجه و ۵۸ دقیقه تا ۳۲ درجه و ۵۸ دقیقه شمالی از خط استوا قرار دارد. بیشتر جمعیت استان خوزستان را عرب ها تشکیل می دهند. از دیگر اقوام این استان می توان به بختیاری ها و سایر لر ها، و اقوام فارس اشاره کرد. همچنین قشقای ها و ارامنه نیز در بخش هایی از استان خوزستان سکونت دارند.

دانشگاه علوم پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز که یکی از قدیمی ترین دانشگاه های جهان و با قدمت بیش از ۱۷۰۰ سال است و در زمان امپراطوری ساسانیان تاسیس شد. تراز لازم برای ورود به این دانشگاه در سال ۹۲ بر اساس آمار های رسمی چارک پایین رتبه ی کشوری ۴۶۲۶ و رتبه در منطقه ۷۳۹ بوده است. در دوره معاصر و قبل از تشکیل دانشگاه های علوم پزشکی، دانشکده پزشکی یکی از واحدهای تابعه دانشگاه جندی شاپور سابق بوده و وابسته

واژه خوزستان به معنای سرزمین «خوزها» است و خوز را به صورت های «هوز» و «حوز» نیز می نوشتند و جمع هوز در زبان عربی اهواز است که نام کرسی ایالت خوزستان است. استان خوزستان با مساحت ۶۴/۰۵۷ کیلومتر مربع در جنوب غربی ایران در کرانه خلیج فارس و اروندرود قرار دارد و مرکز استخراج نفت و گاز ایران به شمار می آید. شهر اهواز مرکز استان خوزستان است. این استان پنجمین استان پر جمعیت ایران است.

خوزستان از شمال به استان لرستان، از شمال شرقی و شرق به استان چهارمحال و بختیاری، از شمال غربی به استان ایلام، از شرق و جنوب شرقی به استان کهگیلویه و بویراحمد، از جنوب به استان بوشهر و خلیج فارس و از غرب به کشور عراق محدود می شود. این استان با جمعیت ۴/۵۳۱/۷۲۰ نفر (سرشماری ۱۳۹۰) دارای ۱/۰۸۳/۳۴۱ خانوار است که این تعداد شامل ۷۹۳ هزار و ۲۸۹ خانوار شهری و ۲۹۰ هزار و ۵۲ خانوار روستایی است. استان خوزستان در محدوده ۴۷ درجه و ۴۲ دقیقه تا

قرار دارد کلا ۱۳ نفر پرسنل مستقیم داریم که در ارتباط با آزمایشگاه های دولتی و خصوصی کار نظارت و بازرسی را انجام می دهند. همچنین کارهای اداری مربوط به تشکیل کمیسیون ماده ی بیست که مربوط صدور پرداختی تاسیس و مسئول فنی است.

● نحوه نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی در مراکز تابعه به چه صورت است؟

همکاران بازرسی اداره امور آزمایشگاه ها به صورت دوره ای برای بازرسی می روند که برخی از آزمایشگاه ها را به دلیل کمبودها یا شکایت ها بیشتر بازرسی می کنند ما هم بنا بر وظایف اداره شکایت ها، کمبود ها و... را پیگیری می کنیم که ان شاءالله کمبود ها و مشکلات برطرف شود.

● وضعیت اجرای آزمون های کنترل کیفی و کالیبراسیون در مورد تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه چگونه اجرا می شود؟ در مورد کنترل کیفی ما در بازدید های دوره ای که به صورت رندم یا پیداری داریم کنترل کیفی را هم قطعا جزو بازرسی ها خواهیم داشت و در رابطه با بخش های مختلف انجام می دهیم. الزام دیگر این کار صدور پروانه یا تمدید پروانه است بگونه ای است که سالانه سه بار حتما که دو بار آن اختیاری است که جمعا پنج بار کنترل کیفی خارجی صورت بگیرد

● آیا مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه به عهده این اداره است همان طور که مدیریت تجهیزات پزشکی توسط اداره تجهیزات پزشکی صورت می گیرد؟

خیر مدیریت تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی مستقیما تحت نظر اداره نیست شبکه در رابطه با

شهرستان ها با توجه به نیازشان آزمایشگاه ها را تعیین و اداره و نهایتا خریداری می کنند و در مورد بیمارستان ها هم همین طور بوده تنها هماهنگی با اداره را به عمل می آورند تا دستگاه های بهتری در اختیارشان قرار بگیرد اما لزوما هیچ اجباری برای این کار وجود ندارد.

● آیا اداره امور آزمایشگاه ها در سیاست گذاری های کلان تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه نقش محوری دارد؟

قطعا معاونت درمان و حتی دانشگاه نظر کارشناسی بخواهند از طرف اداره اقدام به این کار می کنند و فکر می کنم تا حدی تاثیر گذار باشد.

● چند نفر پرسنل دارید ووظایف هر بخش چیست؟

اگر خواهیم به طور اختصاصی در مورد اهواز صحبت کنیم اداره مذکور شامل دو قسمت آزمایشگاه که زیر نظر مستقیم و جزء اداره است و اداره که در معاونت درمان

دکتر باقری دانش آموخته رشته آسیب شناسی در مقطع دکترا از دانشگاه علوم پزشکی ایران است که در ادامه این مصاحبه با تجربیات وی و همچنین فعالیت های این اداره آشنا خواهیم شد. در ادامه مصاحبه ما را با دکتر باقری می خوانید:

● در آغاز، خواهشمند است در باره کارویژه ی اداره امور آزمایشگاه ها توضیح دهید؟

نظارت بر کار آزمایشگاه ها، صدور مجوزهای مربوطه، مسئولیت فنی آزمایشگاه ها و در واقع کنترل کیفی و تمام کارهایی که به کیفیت مربوط است و انجام کار صحیح از مسئولیت های اصلی اداره امور آزمایشگاه ها است.

● اداره امور آزمایشگاه دانشگاه شما زیر نظر ریاست دانشگاه فعالیت دارد یا معاونت؟

ما در واقع زیر نظر معاونت درمان هستیم. معاونت درمان هم یکی از معاونت های دانشگاه است که زیر نظر مدیریت محترم دانشگاه است.

مانند سرم کنترل خون کنترل و ... به طور کلی کنترل کیفی صورت گیرد.

با تنوع هم خود آزمایشگاه ها با شرکت های مختلف کار و نهایتا خرید می کنند و تنوع بالایی دارد.

● **تعامل اداره امور آزمایشگاه ها با مدیریت بودجه دانشگاه چگونه است؟**
در مواردی که نیاز به نظر کارشناسی باشد مانند راه اندازی آزمایشگاه خرید دستگاه جدید از ما به عنوان کارشناس مشاوره می گیرند ولی این که تعامل مستقیم را بخواهیم در نظر بگیریم خیر این کار توسط معاونت درمان و معاونت پشتیبانی صورت می گیرد.

● **آیا کمبود و ضعفی در آزمایشگاه های استان در زمینه اقلام و تجهیزات وجود دارد؟ چه دستگاه ها و اقلامی؟**

چون هیچ محدودیتی وجود ندارد این مورد بستگی به سرمایه گذار و توان مالی آزمایشگاه دارد و خوشبختانه بالای نود درصد آزمایش ها در آزمایشگاه ها صورت می گیرد و تنها در موارد خاص آزمایش های خاصی که درخواست آن از سوی مراجعه کنندگان کم است به آزمایشگاه های خاص ارجاع داده می شود.

و انسجام بیشتری برای انجام کارها صورت خواهد گرفت.

● **استان شما دارای چه تعداد آزمایشگاه است و پراکندگی آن در شهرها و روستاهای استان به چه نحوی است؟**

بالای صد آزمایشگاه در استان زیر نظر اداره ی امور آزمایشگاه ها وجود دارد. در گذشته فاصله ی آزمایشگاه ها نیز بر اساس متر از مشخصی بود اما در حال حاضر هیچ محدودیتی وجود ندارد و در رابطه با استان یا مرکز شهر یا شهرستان های اطراف نیز به همین صورت است و هیچ محدودیتی ندارد.

● **چه چالش هایی برای انجام منسجم و قدرتمند فرآیندهای مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه وجود دارد و راهکارهای پیشنهادی چیست؟**

این که خرید یا راه اندازی دستگاه ها کاملا با نظر کارشناسان اداره صورت بگیرد کما این که الان هم این کار صورت می گیرد اما اگر به صورت کامل تر و در شهرستان ها و مراکز بهداشت نیز این روند صورت بگیرد خیلی موثرتر خواهد بود. چون خرید دستگاه ها به کیفیت دستگاه ها و خدمات پس از فروش آن بستگی دارد که این مهم مستلزم نظر کارشناسی کارشناسان اداره است در این صورت اداره منسجم تر و قدرتمند تر قادر به انجام فعالیت های خود خواهد بود که خوشبختانه کارهایی برای دستیابی به این هدف صورت گرفته مخصوصا در دوره ی جدید که نهایتا هماهنگی

● **وضعیت و امکانات آزمایشگاهی و تجهیزات آن در روستاها و شهرهای دور و نزدیک استان به چه صورت است؟ و استان از جهت تامین کدام امکانات تجهیزاتی با مشکل مواجه است؟**

تقریبا می توان گفت در شهرستان ها ما با مشکلی مواجه نیستیم. تجهیزات و آزمایشگاه ها به حد کافی وجود دارد و مانند مرکز استان روند آزمایشات به همان شکل صورت می گیرد. شاید تا حدی با مشکلاتی مواجه باشیم اما خوشبختانه در دوره ی تحول اقداماتی صورت گرفته و امیدواریم که مشکلات در آینده نزدیک حل شود.

● **لطفا در خصوص تعداد اقلام آزمایشگاهی و تجهیزاتی که در استان شما در حال کار است توضیحاتی بدهید؟**

در مورد اقلام که یکسری موارد باید باشند و جزو الزامات هر آزمایشگاهی است و بقیه موارد هم بر عهده آزمایشگاه است و به توانایی آنها بستگی دارد و در رابطه